

Det gode samvær i kirkens børne- og ungdomsarbejde

- og sådan forebygger vi seksuelle overgreb
og andre krænkelser

Kolofon

Udgivet af:

FrikirkeNet, Januar 2019, 1. udgave

© Teksten kan frit citeres og kopieres efter aftale og med angivelse af kilde

Teksten kan downloades i sin helhed fra frikirkenet.dk

Tekst:

Gitte Jakobsen, gittejakobsen.dk

Redaktion:

Gitte Jakobsen, socialrådgiver, cand.scient.soc.

Bjarne Ekberg, administrator og foreningskonsulent, Ung Mosaik

Mikael Wandt Laursen, Generalsekretær, FrikirkeNet

Teksten har været til gennemsyn hos Red Barnet ved psykolog

Kuno Sørensen, som i den forbindelse udtaler:

"Hvis medlemmerne i FrikirkeNet efterlever disse retningslinjer, så vil de kunne bidrage til en god hjælp, støtte og beskyttelse af børn primært i forhold til seksuelle krænkelser og overgreb."

Teksten har været til gennemsyn hos DUF, Dansk Ungdoms Fællesråd, som i den forbindelse udtaler:

"Når medlemmerne af FrikirkeNet følger disse retningslinjer, baserer de deres børne- og ungdomsarbejde på respektfulde og frivillige relationer samt den lovgivning, som findes om samvær med børn og unge. Når alle følger retningslinjerne i alle typiske fritidsaktiviteter, giver det tryghed for både forældre, ledere og ikke mindst børn og unge. De er et 'must-read' for både gamle og nye ledere i de kirkelige børne- og ungdomsorganisationer og kan jævnligt genbesøges for at evaluere jeres samvær med børn og unge."

FORORD

Børn og unge har en stor og vigtig plads i kirken. De er betroet i vores varetægt i kirkernes børne- og ungdomsarbejde, og det er vigtigt at sikre de bedst mulige rammer for et godt, trygt og sundt fællesskab for alle. Et fællesskab baseret på tillid og gensidig respekt. Et fællesskab hvor trivsel og glæde har højeste prioritet og hvor alle er med, fordi de gerne selv vil være med, ikke fordi de er blevet tvunget eller manipuleret ind i det.

I de seneste år har vi desværre set eksempler på, at det utænkelige er sket, at præsten eller medarbejdere både i folke- og frikirker har udsat børn og unge for overgreb.

På den baggrund har vi haft en god dialog med de frikirkelige børne- og ungdomsorganisationer om det gode samvær og om nødvendigheden af aktivt at forebygge enhver form for overgreb i kirkernes børne- og ungdomsarbejde.

Den dialog er nu blevet omsat til teksten i disse 'Retningslinjer for det gode samvær'.

Men retningslinjer og gode intentioner er ikke nok. Det skal omsættes i praksis, i hverdagen, der hvor vi er sammen med børn og unge.

Vi skal tale om det - både om det gode og det svære. Tale om det ved sæsonstart, som du kan læse mere om i denne tekst. Vi skal tale med børnene og de unge og med hinanden om fælles værdier og regler. Jo mere vi taler om det, jo lettere bliver det for alle at efterleve det. Og jo sværere bliver det for dem, der ellers havde til hensigt at krænke andres grænser.

Ansvar for det gode samvær og ansvar for at sikre børn og unge mod enhver form for krænkelse ligger hos kirkens ledelse og medarbejdere, ansatte såvel som frivillige. Det er deres ansvar at gribe ind og stoppe ethvert tegn på grooming og anden grænseoverskridende handling. Og det er ledelsens ansvar, at lovgivningen overholdes herunder at seksuelle overgreb og andre krænkelser anmeldes til de relevante myndigheder, som loven foreskriver.

Det er vores forventning, at alle ledere og medarbejdere, ansatte såvel som frivillige, kender til indholdet i disse retningslinjer og hjælper hinanden med at omsætte ordene til handling. Giv os gerne feedback, så nærværende dokument løbende kan forbedres.

Tak, at vi sammen fortsat kan udvikle det gode samvær i vores kirker og børne- og ungdomsforeninger.

*Mikael Wandt Laursen,
Generalsekretær i FrikirkeNet*

Det gode samvær i kirkens børne- og ungdomsarbejde

- og sådan forebygger vi seksuelle overgreb og andre krænkelse

Denne tekst er til dig, der er

- leder og medarbejder i kirkens børne og ungdomsforening
- præst i kirken
- med i kirkens ledelse, menighedsråd eller tilsvarende.

Denne tekst handler om

- mødet mellem børn og unge (0-18 år) og voksne indenfor rammerne af kirkens børne- og ungdomsarbejde.
- det gode samvær baseret på frivillighed og respekt for den enkelte.
- det gode, sunde, tillidsfulde samvær og nærvær, hvor trivsel og glæde har højeste prioritet.

Samtidig ved vi, at enhver relation potentielt kan misbruges, magtforhold skævvrides og grænser kan overskrides.

Derfor er det vigtigt, at vi har tydelige grænser og klare aftaler omkring det gode samvær.

Teksten handler derfor også om

- grooming, altså det, der sker når en voksen gør sig til ven med et barn / ung med det formål at begå overgreb.
- hvad vi gør, når vi får mistanke eller viden om, at et barns eller en ungs grænser er blevet overskredet.
- lovgivning.
Hvad siger loven? Og hvem gør hvad og hvornår, når krænkelsen er sket?

Det er også vigtigt, at vi har faste regler for, hvordan vi håndterer det, når vi har en sådan mistanke eller viden om, at regler og grænser overskrides. Uanset om det er fra en leder / medarbejder overfor børn og unge eller om det er børn og unge imellem. Og uanset i hvilken form, det er sket. Det giver teksten her også anvisninger på.

Det, teksten ikke handler om

Der er mange temaer, problemstillinger, udfordringer, som er vigtige at sætte klare rammer og grænser omkring, og som vi skal have en særlig opmærksomhed på; både i forhold til børn og unges trivsel og livsvilkår generelt og særligt i forhold til, hvordan troen på Gud kommer til udtryk i vores fællesskaber.

Vi kan ikke nå omkring det hele i denne tekst om det gode samvær. Derfor er der emner, vi ikke direkte beskriver her, men som I alligevel skal have opmærksomhed på.

Det gælder både i forhold til trivsel generelt, sjælesorg og fortrolige samtaler, risikoen for åndelige overgreb, social kontrol, mobning og andre tilsvarende temaer.

FAKTA

Underretningspligt

Særlig opmærksomhed

gælder, når børn fortæller om svære ting, som de oplever eller udsættes for hjemme eller andre steder, hvor de færdes. Det gælder f.eks. ved:

- mistanke eller viden om, at børn og unge er eller har været udsat for vold, seksuelle overgreb eller anden form for mistrivsel og vanrøgt i hjemmet eller andre steder, hvor de færdes.
- mobning, social kontrol og andre problematikker, som børn og unge udsættes for eller selv indgår i, online eller offline.
- alkohol- og stofmisbrug og andre former for selvskadende adfærd hos børn og unge.

Her gælder den 'almindelige underretningspligt' som findes i Servicelovens § 154.

Helt konkret betyder det, at I som grundregel skal kontakte de sociale myndigheder og bede dem om at (hjælpe jer med at) vurdere den bekymring eller viden, I har fået kendskab til.

De sociale myndigheder kan I ringe til i dagtimer eller I kan kontakte den sociale døgnvagt i kommunen eller politiet, hvis det f.eks. er aften eller weekend.

Hvis der er begrundelse for at sende en underretning, så finder I oplysning på jeres kommunes hjemmeside om, hvordan I gør det.

Åbenhed og dialog

Det gode samvær skal vi tale højt om. Vi skal også tage samtalen om regler og rammer og tydelighed i forhold til grænser, så alle - både børn, unge (og deres forældre) og voksne i foreningen / kirken - har samme viden og sammen kan hjælpe hinanden med at holde aftalerne og respektere hinanden.

Derfor taler vi sammen. Og vi gør det ofte og altid ved sæsonstart: Efter sommerferien, efter nytår, ved lejrstart og andre gange, hvor hele denne vejledning eller dele af den, er relevant at minde alle om. Det behøver ikke være stort eller langt. Bare det er tydeligt og synligt - og selvfølgelig tilpasset den børne- eller ungegruppe, I arbejder med.

Det, vi er fælles om

I kirken samles vi omkring det fælles, at vi tror på Gud og vi tror på, at Bibelen er Guds ord til os. Det giver os et særligt ansvar i mødet med alle, der kommer i kirken. Troen på Gud er den enkeltes eget valg. Det er frivilligt. Ingen kan eller må tvinges til at tro eller tro på en bestemt måde. Også her gælder rammerne for det gode samvær og den gensidige respekt for hinandens grænser.

Det gode samvær

Det gode samvær er kendetegnet ved gensidig respekt, ordentlighed og ligeværd.

Det gode samvær kommer til udtryk gennem gode, sunde, tillidsfulde relationer, hvor trivsel og glæde har højeste prioritet.

I praksis betyder det, at vi har et sæt retningslinjer, som vi til enhver tid gør alt vi kan for at følge. Samtidig erkender vi, at det nogle gange er nødvendigt at lande en pragmatisk løsning for at få tingene til at fungere i daglig praksis. I sådanne tilfælde orienterer leder / medarbejder altid en anden leder / medarbejder i gruppen.

Retningslinjer

for daglig praksis i børne- og ungdomsarbejdet er således, at

- vi respekterer hinandens grænser, både fysisk, psykisk og i forhold til troen på Gud.
- vi meget gerne inddrager børn og unge (og evt. deres forældre) i planlægning og gennemførelse af aktiviteter.
- der er plads til knus og kram hvis begge parter synes, at det er okay. Kys er aldrig okay, heller ikke hvis børn efterspørger det.
- Der er altid mindst to voksne sammen med børnene. Hvis der ikke kan findes to voksne f.eks. pga. sygdom eller andre forhindringer, så kan det blive nødvendigt at aflyse aktiviteten.
- Ved aktiviteter hjemme hos en voksen er der altid mindst to voksne til stede. Dette kan ikke fraviges.
- Når en voksen henter / bringer børn i bil, så aftal gerne et fælles mødested, så en voksen så vidt muligt aldrig er alene med et barn i bilen.
- Når (mindre) børn har brug for hjælp ved toiletbesøg så holdes døren åben / på klem, så der ikke opstår tvivl om, hvad der foregår.
- Alle har altid tøj på og ingen kan tvinges til at tage tøj af. Det gælder også om sommeren og i pudekampe og andre aktiviteter, hvor det bliver varmt og det er fristende at smide blusen.
- Der er plads til fortrolige samtaler, men aldrig i lukkede, private rum. Fortrolige samtaler finder sted f.eks. i et hjørne i et fælleslokale eller i rum, hvor andre kan se, hvem der er til stede og hvad der foregår.

... tilføj selv flere eksempler, som er relevant konkret i forhold til jeres rammer og aktiviteter.

På lejre og weekendture med overnatning gælder desuden, at

- der er altid minimum to voksne med på turen, voksne af begge køn, hvis der også er børn af begge køn.
- når (mindre) børn skal puttes og der måske læses godnathistorie, så er det med lyset tændt og med respekt for grænser. Den voksne sidder f.eks. ikke i sengen hos børnene men på stol eller gulv ved siden af.

Du må ikke være kærester med et barn / ung i foreningen

- Som leder / medarbejder har du et særligt ansvar i forhold børn og unge. Måske er du selv ung og du er leder for unge. Det er nemt at blive forelsket! Her skal du vide, at det er forbudt at have et seksuelt forhold til en ung under 18 år, som du har en lærer- / leder / medarbejder relation til.
Det er altså ikke forbudt i lovens forstand at være kærester. Men det er forbudt at have et seksuelt forhold til barn / ung, du er leder for. Det mest enkle for alle kan derfor være at sætte grænsen ved 'ikke tilladt at være kæreste med barn / ung i foreningen' uden tilladelse fra leder og / eller forældre.

Er du i tvivl om noget konkret i forhold til rammerne for det gode samvær, situationer, der ikke er beskrevet i denne tekst, eller som du ikke har stået i før, så spørg din leder.

FAKTA

Børneattest

Der skal indhentes børneattest for alle ledere, medarbejdere og frivillige, der har kontakt med børn under 15 år.

Det er fastsat ved lov i Børneattestloven, BEK nr 1416 af 03/12/2018.

I praksis betyder det, at

- det er ledelsens ansvar, at der indhentes børneattest.
- leder / medarbejder / frivillig skal give samtykke til, at børneattesten udstedes.
- uden samtykke kan vedkommende ikke være leder / medarbejder / frivillig i børne- og ungdomsforeningen.
- ledelsen anmoder politiet om børneattest for navngivet person med oplysning om personnummer.
- hvis børneattesten viser, at vedkommende tidligere er dømt for seksuelle krænkelser af børn, så vil det betyde, at vedkommende ikke kan være leder / medarbejder / frivillig i foreningen.

Hvad står der i en børneattest?

- Børneattesten indeholder oplysninger om domme, bøder mv. for visse overtrædelser af terrorlovgivningen, samt overtrædelse af straffelovens regler om seksuelle krænkelser af børn under 15 år og børnepornografi.
- Oplysninger vil fremgå af børneattesten i mindst 10 år fra domsafsigelse, nogle forbrydelser står i attesten i 20 år, andre står der livet ud.

Vær opmærksom på, at

- børneattesten fortæller kun, om en person allerede er dømt for seksuelle krænkelser, herunder for besiddelse eller distribution af børnepornografisk materiale.
- børneattesten er således ikke en garanti for, at vedkommende aldrig har begået overgreb eller at vedkommende ikke har til hensigt at gøre det i fremtiden.
- børneattesten omhandler kun forhold overfor børn under 15 år.

Yderligere oplysning om børneattest kan du finde her:

www.politi.dk/bestil/bestil-straffeattest/boerneattest

FAKTA

Lærerparagraffen

I Danmark er den seksuelle lavalder 15 år. Men i relationen mellem voksne og børn f.eks. i skole, klub, kirke og andre fællesskaber, gælder særlige regler:

Straffeloven § 223 - "Lærerparagraffen"

Den, der har samleje med en person under 18 år, der er den skyldiges stedbarn eller plejebarn eller er betroet den pågældende til undervisning eller opdragelse, straffes med fængsel indtil 4 år.

Stk. 2. Med samme straf anses den, der under groft misbrug af en på alder og erfaring betonedede overlegenhed forfører en person under 18 år til samleje.

Seksuelle overgreb og andre krænkelse

Det er vores helt klare mål at forebygge og dermed undgå enhver form for krænkelse og overskridelse af menneskers grænser, også seksuelle grænser.

For at kunne forebygge må vi forstå noget om,

- hvad seksuelle krænkelse er,
- hvordan seksuelle overgreb kan ske, herunder
- grooming og
- hvad vi så gør ved det, når vi får mistanke eller viden om, at overgreb er sket eller er ved at ske.

Seksuelle krænkelse

Det er en seksuel krænkelse, når et menneske overskrider et andet menneskes grænse i forhold til seksualitet. Det kan ske ved berøring af kroppen på upassende måde, berøring af kønsdele, visning af nøgenbilleder / pornografiske billeder og ved gennemført samleje. Det kan også ske ved upassende / seksualiseret sprogbrug.

Straffeloven er meget klar på dette område. Kapitel 24, § 216 - § 236 i straffeloven handler om seksualforbrydelser. Hele teksten kan du finde på retsinfo.dk, søg efter "Straffeloven / gældende".

Hvordan kan det ske?

Måske undrer du dig over, hvordan det overhovedet kan ske, at en voksen kan begå seksuelt overgreb på et barn. Og så i kirken? *'Hvorfor er der ikke nogen, der opdager det? Og hvorfor siger børn og unge ikke selv fra overfor det? Kan det ske for alle? Er det ikke kun de svage og mest sårbare og udsatte, dem der allerede har andre problemer at slås med?'*

Det er gode og relevante spørgsmål.

Det korte svar er, at der ikke findes noget enkelt svar.

- Alle børn og unge kan blive udsat for seksuelle overgreb. Både drenge og piger.
- Det er oftest mænd, der begår seksuelle overgreb, men også kvinder gør det.
- Kun få krænkere er pædofile. Pædofil er en diagnose. En række betingelser knytter sig til diagnosen og skal være opfyldt, før diagnosen kan gives. Ikke alle pædofile begår overgreb.
- De fleste seksuelle krænkere lever i almindelige voksen-seksuelle forhold men begår altså også overgreb på børn.
- De fleste seksuelle overgreb bliver begået i hjemmet eller inden for rammerne af nærmeste familie. Men det sker altså også i kirker, klubber og andre fællesskaber, hvor børn og voksne mødes fysisk. Seksuelle krænkelse sker også online, nogle gange fulgt op af et fysisk møde men ikke altid.

Et kendetegn ved seksuelle overgreb, der bliver begået af voksne uden for familiens rammer, er det, vi kalder grooming.

Grooming - kort fortalt

Grooming er et engelsk ord og betyder traditionelt at 'pleje, passe og soignere sig selv eller andre' og 'at optræne og forberede nogen på noget, der skal ske'.

Grooming er også det ord, der bruges, når vi beskriver den proces der finder sted, når en voksen gør sig til venner med et barn eller en ung med det formål at begå et seksuelt overgreb.

Grooming sker over tid. Det kan være kort tid, uger eller måneder eller lang tid som i flere år. Her får du en definition på og en gennemgang af grooming.

FAKTA

Grooming

"Grooming defineres som den proces, hvor den (lidt) ældre og mere erfarne krænker bruger manipulation, løgne, smiger og ros samt påfører ofret ansvar og skyldfølelse for derigennem at kunne få ofret til (tilsyneladende frivilligt) at medvirke i seksuelle aktiviteter, der har til formål at tilfredsstille krænkeren."

Kontakt og venskab

Den kontaktskabende fase er der, hvor krænkeren udvælger sig potentielle ofre. Det kan være de svage, sårbare og mest kontaktsøgende. Det kan være de mest stille og indadvendte. Eller det kan være en af de andre, som krænkeren lykkes med at etablere en god relation til og opbygge et venskab med. Det er aldrig bare tilfældigt, hvem krænkeren udvælger.

Risikovurdering

Krænkeren er altid opmærksom på, om der er risiko for, at hans / hendes hensigter bliver afsløret. Er der nogen, der bliver mistænkelige overfor den måde, den voksne er sammen med barnet / den unge på? Er der brug for at fortælle en 'historie' på forhånd, så mistanke afværges? Skal den voksne trække sig lidt en tid, for så at fortsætte sin kontakt igen senere?

Den eneste ene

Krænkeren favoriserer barnet / den unge og styrker relationen f.eks. gennem særlig opmærksomhed, gaver eller adgang til f.eks. koncerter eller fodboldkampe, hvis det er det, barnet eller den unge er interesseret i.

Favorisering kan også komme til udtryk gennem sproget - den måde, den voksne taler til og om barnet på. Det kan få barnet / den unge til at føle sig forpligtet overfor den voksne, den nye ven, som opleves så fantastisk og hjælpsom og opmuntrende. Det er også her, den voksne, krænkeren kan give barnet / den unge dårlig samvittighed, hvis krav og forventninger ikke opfyldes. *'Nu har jeg gjort så meget for dig, så kan du vel også lige ... gøre noget for mig.'*

Det seksuelle tema introduceres

Krænkeren viser interesse for barnet / den unge og er nysgerrig på, hvordan de har det og om de har eller har haft en kæreste. Samtalen kan blive meget direkte og handle om udvikling af kønsdele, kønsbehåring, erfaring med at kysse eller have sex.

Nogle gange introduceres temaet tidligt, især ift. teenagere og unge, som selv er optaget af at finde

deres seksuelle identitet og derfor måske finder det hjælpsomt, at der er en voksen, de kan snakke med om det. Andre gange sker det mere tøvende og afprøvende.

Det seksuelle overgreb

For krænkeren er det endelige mål at mødes alene med barnet / den unge på et sted, hvor det seksuelle overgreb kan gennemføres. Det kan være hjemme hos den voksne eller i en bil på vej til eller fra hjem / klub. Det kan være på lejre eller andre steder, hvor krænkeren får det arrangeret, så overgrebet kan gennemføres uden at blive afsløret.

Hemmeligheder og trusler

Undervejs i grooming processen og især omkring det seksuelle og selve overgrebet gør krænkeren meget ud af, at de to (flere) har noget særligt sammen. Det er deres og skal ikke deles med andre. Krænkeren kan også lægge skyld på barnet: *'Du ville jo selv. Du gik jo frivilligt med til det. Du sagde jo ikke nej. Du gik ikke væk fra mig.'*

Krænkeren kan desuden true barnet / den unge til tavshed. Det kan være ved at sige, at det er barnet / den unge, der har gjort noget ulovligt. Eller ved at tage billeder af det seksuelle overgreb og true med at dele dem med andre.

Det kan være svært at tale om!

Fælles for alt dette er, at det er uhyggelig svært for barnet / den unge at fortælle til andre, hvad der er sket.

- Det er et alvorligt tillidsbrud fra en voksen - så hvem kan barnet / den unge nu stole på?
- Hvis overgrebet er sket indenfor kirkens og troens rammer, så kan krænkeren have brugt ord om, at det er Guds vilje eller 'Gud ser alt'. Og hvem ønsker at sætte sig op imod Gud?
- De mindre børn har måske ikke noget sprog for det, de har været udsat for.
- De større børn opdager for sent eller slet ikke, at de er blevet narret og manipuleret til noget, de aldrig ville være gået med til, hvis de på forhånd havde vidst, hvad der skulle ske.
- Børn og unge føler sig skamfulde over, at de 'har haft sex med' en voksen. Selvom det slet ikke er det, de har. De har været udsat for et overgreb.
- Børn og unge kan være bange for at afsløre noget, de er blevet truet til at tie stille om. Hvem tør satse på, at nøgenbilleder f.eks. alligevel ikke bliver vist til ens forældre eller andre? Og hvis det nu er dem selv, der har gjort noget ulovligt, så skal de i hvert fald ikke ... risikere noget.

Må vi kontakte forældrene?

Når I får mistanke eller viden om krænkelse indenfor rammerne af (kirkens) børne- og ungdomsforening, så vil det som udgangspunkt være rigtigt straks at kontakte forældrene, så de kan tage hånd om børnene / de unge.

I kan tage kontakt til dem samtidig med, at I kontakter de sociale myndigheder og / eller politiet. I kan også vælge at bede de sociale myndigheder / politiet hjælpe jer med at kontakte forældre.

Der er også situationer, hvor I **ikke** må kontakte forældrene. Det gælder, hvis (den formodede) krænker er forælder eller på anden måde nærmeste familie / omsorgsperson i forhold til barnet.

I det tilfælde skal I kontakte de sociale myndigheder og / eller politiet direkte. Det er så dem, der vurderer og beslutter, hvem der gør hvad og hvornår.

Spørg altid en leder

Uanset, hvad din mistanke eller viden handler om i forhold til børn og unges trivsel og i forhold til en problematisk relation mellem en voksen / krænker og børn / unge i klubben, så sig det til din leder. Med mindre mistanken handler om den leder!

- Hvis du er medarbejder: Tal med lederen af den gruppe, hvor du er medarbejder.
- Hvis du er leder af børne- og ungdomsforeningen: Tag kontakt til din nærmeste leder. Det kan være landslederen i foreningsarbejdet eller det kan være præsten eller måske formanden for menighedsrådet.

- Hvis du er øverste leder af børne- og ungdomsforeningen, så har du måske allerede nogle retningslinjer for, hvad du skal gøre i sådanne situationer. Hvis du har det, så er det et godt tidspunkt nu at tjekke op på de retningslinjer.
- Hvis du er præst eller anden øverste leder i kirken - så er dit ansvar at handle på den mistanke eller viden, som din medarbejder deler med dig. Måske har I allerede et sæt retningslinjer, som du kan finde hjælp og vejledning i.

FAKTA

Mistanke eller viden ...

om (seksuelle) overgreb er aldrig kun et internt anliggende.

Loven skal følges - og den siger, at man altid skal underrette myndighederne, når man har mistanke eller viden om overgreb mod børn. Jf. Serviceloven § 154 om underretningspligt

Hvad så, hvis mistanke / viden om krænkelse handler om lederen / præsten?

Her er din opgave at tage kontakt til nærmeste leder over lederen / præsten. Hvis du er i tvivl om, hvem det er, så kontakt landsleder i din børne- / ungdomsforening eller formanden for Menighedsrådet. Du kan også kontakte lederskabet i dit trossamfund eller FrikirkeNet og bede dem om at hjælpe dig med at håndtere den viden, du sidder med.

Hvad med pressen?

Journalister er nysgerrige, og de ved, hvad der sker i deres lokalområde. De har næse for nyheder, og før I ved af det, så har de fundet jeres adresse og telefonnummer. Hvad gør I så?

I svarer, at I ikke kan kommentere på en eventuel sag.

Og så henviser I til FrikirkeNet, hvis jeres kirke er med her eller til den person i jeres forening, kirke eller trossamfund, som har ansvar for al kontakt til pressen.

På linjen herunder kan du skrive navn og telefonnummer til FrikirkeNet og / eller den person i jeres forening / kirke/trossamfund, som kan udtale sig til pressen. Det er den person, du henviser til - uanset hvem der spørger dig om noget i forhold til det, der er sket.

FrikirkeNet

Navn og tlf. presseperson: _____

Lokal leder / trossamfund

Navn og tlf. presseperson: _____

Det eneste, du skal gøre, hvis du er

Medarbejder / leder / præst:

Henvis til presseansvarlig.

Presseansvarlig:

Tjek håndbogen og følg jeres retningslinjer.

Ring evt. til en mere erfaren kollega, som kan hjælpe og vejlede dig.

Gode råd til dig, der har ansvar for at tale med pressen

Husk:

- Du behøver ikke svare lige med det samme. Det er helt ok at sige til en journalist, at du har brug for lige at tjekke op på sagen, inden du udtaler dig.
- Aftal et tidspunkt, f.eks. en halv eller hel time senere, hvor journalisten kan ringe tilbage. Spørg ind til rammerne for interviewet - hvilket medie er der tale om (f.eks. trykt avis, online nyheder, tv eller radio), og hvornår skal det udgives?
- Det kan også være en god idé at tjekke journalisten. Hvad har vedkommende tidligere skrevet om? På den måde kan du få et indtryk af, hvem du senere skal interviewes af.
- Nogen gange vil journalisten prøve at få dig til at svare her og nu. Det er deres behov, ikke dit! Du skal ikke lade dig presse og risikere, at du siger noget, du egentlig ikke ville have sagt. Bare hold fast i, at du har brug for lidt tid og at du ringer tilbage på aftalt tidspunkt.
- Brug tiden til at kontakte relevant hjælp, f.eks. fra FrikirkeNet, som har erfaring med at håndtere pressen og som kan guide dig i forhold til det konkrete.
- Beslut, hvad du vil sige - hvad er det vigtigste budskab? - og hold dig til det og kun det, uanset hvad journalisten prøver at få dig til også at svare på.
- Hvis det ikke er akut-her-og-nu, du skal levere et svar, så kan du altid bede journalisten om at sende spørgsmål på en mail, så du kan forberede dig.
- Husk at spørge, om det, du siger, er til baggrund eller om det er til citat.
- Hvis du udtaler dig til citat, så bed om at få citater til godkendelse, som præmis for at du udtaler dig officielt. Det kan gøres på e-mail, og selvom journalisten måske anfægter dette krav, så stå fast. Det er almindelig procedure ved følsomme emner. Og det giver dig mulighed for at tjekke, om der er faktuelle detaljer, der skal rettes, og om du er citeret korrekt.

Hvad gør vi nu?

Retningslinjer på papir og gode intentioner er ikke nok. De skal omsættes til praksis i hverdagen, der hvor vi er sammen med børnene og de unge. Vi anbefaler derfor, at I nu, med afsæt i disse retningslinjer, laver en lokal handleplan.

- Kopier listen på side 7 'Det gode samvær' og tilpas punkterne til jeres klub / målgruppe. F.eks. "Det gode samvær i xx juniorklub" og vælg så alle de relevante punkter fra listen. Hvis I har en ungdomsklub, så er punktet om at hjælpe de små på toilet nok ikke relevant. Til gengæld kan det være relevant at fremhæve teksten om at være kærester. Modsat hvis I arbejder med børnekirke.
- Denne lokale oversigt hænger I op på et sted, hvor alle kan se den, så I kan hjælpe hinanden med at huske aftalerne om det gode samvær.
- Lav en lokal handleplan, der beskriver kort og klart, hvem der skal gøre hvad og hvornår, hvis I får mistanke eller viden om grooming eller andre grænseoverskridende handlinger.
- Udfyld Bilag 1 med oplysninger, så I altid ved, hvem der skal kontaktes om hvad og hvordan I får fat i de personer.
- Handleplan og kontaktliste skal I opbevare et sted, hvor alle medarbejdere har adgang. Vær opmærksom på gældende regler om samtykke til at opbevare personfølsomme oplysninger.
- Sæsonstart. Tal om det gode samvær når I mødes efter en ferie og når I forbereder jer til f.eks. lejr og weekendture. Eller når det af andre grunde er relevant at minde jer selv og hinanden om, hvad der er vigtigt at huske på. Skriv det ind i kalenderen, så I husker det.

Konsulentbistand

Hvis I har brug for konsulenthjælp eller faglig bistand f.eks. i forhold til en konkret bekymring, underretningspligten eller til arbejdet med jeres lokale retningslinjer, så kan vi anbefale at I kontakter Gitte Jakobsen, der er socialrådgiver og cand.scient.soc. og ekspert i forhold til forebyggelse og håndtering af sager med grooming og seksuelle overgreb.

Gitte Jakobsen kan kontaktes på telefon 5058 9459 og via mail@gittejakobsen.dk

Skabelon til lokal oversigt over kontaktoplysninger til egne ledere og myndigheder

Bilag 1

Denne oversigt kan tilpasses konkret til jer i den lokale kirke og / eller børne- og ungdomsbevægelse. Her er plads til at skrive navn, adresse og telefonnumre, så I ved hvem I skal kontakte i hvilke situationer.

Du finder en Word-udgave på frikirenet.dk, som du selv kan arbejde i.

Kontaktpersoner Kirke / trossamfund

Kirke / trossamfund

Navn - nationalt

National leders navn

Mail - nationalt

Telefon - nationalt

Navn - lokalt

Præstens navn - lokalt

Telefon

Mail

Menighedsrådets formand / kontaktperson vedr. børn og unge

Navn

Telefon

Mail

Børne- og ungdomsforeningen

Navn

Leder / formands navn

Telefon

Mail

FrikirkeNet (hvis I har tilknytning hertil)

Generalsekretær Mikael Wandt Laursen

Telefon +45 42 42 22 15

Mail mwl@frikirkenet.dk

Kontaktpersoner

Myndigheder / kommune og politi

Jeres kommune (by / kommunenavn)

Navn

Socialforvaltningen

Telefon

Evt. navn på leder i forvaltningen / kontaktperson

Lokalt politi

Nærmeste politistation

Vagthavende, telefon

VED MISTANKE / VIDEN OM SEKSUELLE OVERGREB

Spørg efter den medarbejder hos politiet, der har ansvar for sager vedr. sædelighedsforbrydelser

Telefon

Evt. navn på kontaktperson

Noter

“ Hvis medlemmerne i FrikirkeNet efterlever disse retningslinjer, så vil de kunne bidrage til en god hjælp, støtte og beskyttelse af børn primært i forhold til seksuelle krænkelser og overgreb.”

Kuno Sørensen, psykolog. Red Barnet

“ Når medlemmerne af FrikirkeNet følger disse retningslinjer, baserer de deres børne- og ungdomsarbejde på respektfulde og frivillige relationer samt den lovgivning, som findes om samvær med børn og unge. Når alle følger retningslinjerne i alle typiske fritidsaktiviteter, giver det tryghed for både forældre, ledere og ikke mindst børn og unge. De er et 'must-read' for både gamle og nye ledere i de kirkelige børne- og ungdomsorganisationer og kan jævnligt genbesøges for at evaluere jeres samvær med børn og unge.”

Frederik Fredslund-Andersen, chef for foreningsudvikling i DUF, Dansk Ungdoms Fællesråd